

Zlo běží, praví dramatik J. Audiberti a s ním i režisér ostravského Divadla P. Bezruče J. Janík v nejnovější stejnojmenné inscenaci tohoto divadla. Další společenská moralita, která je analýzou intimity lidského individua, má leccos společného s inscenací Vitrakovy hry „Viktor aneb Dítka u moci“, kterou u Bezručů hráli před lety: francouzského autora z okruhu surrealistů, režiséra, dramaturga R. Císaře a koneckonců i téma — sotva se opeřující mládí se dostává do soukolí dospělého světa moci a „necitu“ a rodí se nové zlo.

Snad už toto opakování tématu i vracející se poetika textové předlohy vedly ke zrodu méně přitažlivé a konvenčnější působící inscenační podoby, nežli byl zmíněný „Viktor“. Divadelní napětí se však vytratilo především jako důsledek režisérovy úporné snahy vyslovit se kriticky k negativním postavám, které způsobí zhroucení křehkého světa identity mladičké Alariky. Takže se stane, že jak Kardinál z Růže (M. Čížek), tak

Maršálek (O. Prajzner), Král Kuriónský (V. Kryške) a Guvernanta (L. Ondráčková) vycházejí pod nápořem Janíkova výsměchu ve stylu „všechno je bahno“ jako ubohé karikatury, které nebudí ani hrůzu, ani strach, ani pohrdá-

Všední den divadla

ni, ba ani se člověku nechce smát. Nic proti vyjádření režisérova názoru na postavy, ale v tomto případě znamená také jejich divadelní degradaci.

Inscenátoři navíc přejali doslova pohádkovou podobu příběhu a herci z velké části upadají do obvyklých pohádkových šarží. Vpád „surreálna do všedního dne“ se na jevišti nekoná, stejně jako se vytrácí smysl jazykových hříček. Do přestávky na jevišti panuje nu-

da a hlediště sotva chápe, kam to všechno spěje.

Po přestávce je výpověď o něco zřetelnější, především díky příběhu a také zásluhou přirozeného, nekarikujícího herectví V. Rašátkové, která v roli Princezny Alariky (společně s Králem Západu V. Hrabala) zachraňuje pro inscenaci zbytky člověčenské autenticity a také smysl dramatického textu. Ten se ocitá pod nápořem groteskní směsice stylů a prvků. Její oprávněnost je v programu k představení obhajována skrze citát samotného francouzského autora.

Ostravská směs scénografických a hereckých vyjadřovacích prostředků však působí jako konglomerát nezávaznosti a schválnosti, jako zálibná anarchie místo cílevědomé tvůrčí svobody. Upozornuji znovu na něco, co se v praxi Divadla P. Bezruče v posledních deseti letech objevilo víckrát a vždy s málo produktivním výsledkem (řečeno jazykem spíše diplomata nežli divadelního kritika).

JIŘÍ ŠTEFANIDES